

**REVISJON AV REGLEMENT FOR BYDELENE SOM FØLGE AV NY
KOMMUNELOV MV.**

Sammendrag

Byrådet foreslår i denne saken endringer i Reglement for bydelene som følge av at den nye kommuneloven trer i kraft ved bystyrets konstituering den 23.10.2019.

I tillegg til ajourføring av hjemmelshenvisninger til ny lov, enkelte klargjøringer og redaksjonelle endringer, er hovedendringene i reglementet:

- adgang til å videreføre komiteer med avgrensede fullmakter under bydelsutvalget med ny hjemmel i kommunelovens bestemmelse om arbeidsutvalg
- henvisning til kommunelovens saksbehandlingsregler i stedet for omskriving av kommunelovens saksbehandlingsregler som i gjeldende reglement
- formkrav til forslags- og vedtaksformuleringer i tråd med bestemmelser i reglementene for bystyret og komiteene
- bestemmelse om hvem som kan være til stede i lukkede møter i tråd med bestemmelser i reglementene for bystyret og komiteene

Utkast til reglement har vært på høring i bydelene og i brukerrådene.

Saksfremstilling

Bakgrunn

Reglement for bydelene (bydelsreglementet) ble vedtatt i bystyresak 363/03 og ble siste gang endret i bystyresak 316/17. Ny kommunelov ble vedtatt 22.06.2018. Kommuneloven trer i kraft fra konstitueringen av bystyret den 23.10.2019, med unntak av kapitlene 14, 15, 16, 28 og 29 (bl.a. økonomibestemmelser). Disse trer i kraft 01.01.2020.

Nærmere om endringene i reglementet slik det ble sendt på høring

1. Endrede hjemmelsgrunnlag for bydelsutvalg og organer under bydelsutvalg

I gjeldende bydelsreglement er bydelsutvalgene hjemlet i kommuneloven § 12 om kommunedelsutvalg. Nytt hjemmelsgrunnlag vil være ny kommunelov § 5-7 første ledd. Ny kommunelov innebærer for øvrig ingen behov for endringer i bydelsutvalgenes rolle, ansvar eller organisering.

I lovforslaget (Prop. 46 L (2017-2018)) ble det foretatt en uttømmende oppstilling av hvilke folkevalgte organer kommunene kan opprette. Organer under kommunedelsutvalget, ut over arbeidsutvalg, var ikke blant disse. Det innebar at det ikke lenger ville være hjemmel for å opprettholde komiteer, slik det har vært praktisert i Oslo kommune. Byrådet tok

derfor initiativ overfor Kommunal- og forvaltningskomiteen, for å få på plass et nødvendig hjemmelsgrunnlag. Dette medførte at det ble tatt inn en utvidelse av bestemmelsen i loven § 5-7 tredje ledd, som presiserer at kommunedelsutvalg kan opprette arbeidsutvalg der medlemmene ikke må være valgt blant medlemmene i arbeidsutvalget. Endringen i loven ble blant annet begrunnet slik: «Videre er det behov for justeringer som gjør at Oslo kommune, som har direkte valg til bydelsutvalg, kan beholde muligheten til å oppnevne underutvalg som i dagens ordning.», jf. Innst. 369 L (2017-2018) side 106. Den lovtekniske løsningen som ble valgt innebærer at både det «ordinære» arbeidsutvalget etter § 2-3 i bydelsreglementet og komiteer etter § 2-4 heretter vil være hjemlet i den nye kommuneloven § 5-7 om arbeidsutvalg.

2. Delegasjon av myndighet til Arbeidsutvalg og Arbeidsutvalg for saksområder (komiteer)

Et arbeidsutvalg kan etter ny kommunelov § 5-7 fjerde ledd få delegert myndighet til å treffe vedtak i saker som ikke har prinsipiell betydning, dersom kommunestyret selv ikke bestemmer noe annet. Det legges ikke opp til at det i bydelsreglementet skal vedtas noen ytterligere begrensninger i bydelsutvalgets anledning til å delegere til de «tradisjonelle» arbeidsutvalgene etter reglementet § 2-3, utover den nye kommunelovens bestemmelser.

Dagens komiteer er saksforberedende organer for bydelsutvalget og kan ellers få delegert høringskompetanse. I praksis har imidlertid bydelsutvalgene i en viss grad delegert også annen myndighet til komiteene. Ved Stortingets behandling av forslag til ny kommunelov ble det som nevnt gitt hjemmel for videreføring av bydelenes komiteordning, med hjemmel i § 5-7 om arbeidsutvalg, slik at delegasjonsadgangen til de to typene arbeidsutvalg etter loven er den samme. I forslag til revidert reglement § 2-4 ble det lagt opp til en begrenset adgang til delegasjon av myndighet til arbeidsutvalg for saksområder («komiteer»), i tråd med det som har vært praktisert i Oslo kommune.

3. Delegasjon og tildeling av myndighet til bydelsadministrasjonen i enkeltsaker etter særlovgivningen

Myndighet til å fatte vedtak i enkeltsaker etter særlover innen helse-, sosial- og barnehageområdet er lagt til bydelene ved bydelsadministrasjonen, og regulert i dagens bydelsreglement § 3-4, jf. § 3-2. I arbeidet med revisjonen av reglementet er det avdekket at det i tidligere revisjoner av reglementet er gjort vedtak for enkelte særlovsområder der begrepsbruk og faktisk fordeling av myndighet ikke fremstår som helt konsekvent. Den vanlige måten å fordele myndighet på er ved ordinær delegasjon ett trinn av gangen. Dette gjelder de fleste særlovene, og myndigheten er da i reglementet delegert fra bystyret til bydelsadministrasjonen på vegne av byrådet og fagbyråden. Det er lagt til grunn at denne måten å gjøre det på sikrer lik fordeling av myndighet til alle bydelene, samtidig som byrådets og byrådets plass i delegasjonsrekken sikres gjennom at de kan instruere eller trekke tilbake myndigheten.

På en del områder er myndigheten lagt direkte til bydelsadministrasjonen, utenom byrådet. Dette har hovedsakelig vært begrunnet i bestemmelser i særlov. Det gjelder for eksempel tildeling av myndighet fra bystyret til den stillingen i bydelen som har ansvar for barnevernet. Også myndighet etter sosialtjenesteloven, lov om kommunale helse- og omsorgstjenester og lov om pasient- og brukerrettigheter er i dagens bydelsreglement lagt direkte til bydelsadministrasjonen.

I en gjennomgang som byrådet nå har foretatt av særlovene, er det kommet fram at dagens tildeling av myndighet i bydelsreglementet direkte til bydelsadministrasjonen, ikke fullt ut kan begrunnes i lovmessige skranker mot ordinær delegasjon. En gjennomgang av helse- og omsorgstjenesteloven med rundskriv, viser at det kun er bestemmelser om bruk av

tvang overfor utviklingshemmede som begrunner bruk av tildeling til en nærmere angitt stilling, i stedet for ordinær delegasjon i linjen. Øvrig myndighet etter denne loven og etter pasient- og brukerrettighetsloven (f.eks. tildeling av sykehjemsplass og hjemmetjenester) kan delegeres via byrådet etter vanlig ordning.

Utgangspunktet bør være at delegasjon fra bystyret til bydelsadministrasjonen til å fatte vedtak etter særlovgivningen, bør skje i byrådslinjen. Det vil si på vegne av byrådet og byråden, såfremt det ikke er lovmessige grunner til å fravike dette. Dette betyr at det nå foreslås at delegasjon etter helse- og omsorgsloven (med unntak av vedtak om bruk av tvang overfor utviklingshemmede), samt etter lov om pasient- og brukerrettigheter, følger vanlig delegasjonspraksis. Det vil i praksis si at tildeling av tjenester til eldre og personer med funksjonsnedsettelse, vil skje etter myndighet delegert på vegne av byrådet.

De konkrete forslagene til endringer fremkommer i §§ 3-2 og 3-4 i utkastet til revidert reglement.

4. Saksbehandlingsregler

Kapitel 4 i bydelsreglementet inneholder saksbehandlingsregler for bydelsutvalget og andre politiske organer. I dagens reglement er en rekke av saksbehandlingsreglene i kommuneloven tatt inn, men ordlyden er ikke alltid ordrett lik lovens bestemmelser. Det er en uheldig praksis fordi det kan føre til uklarhet om hvilke lovbestemte saksbehandlingsregler som gjelder. Et alternativ kunne være å oppdatere reglementet med en ordrett gjengivelse av saksbehandlingsreglene i kommuneloven. Med en slik løsning måtte imidlertid reglementet endres hver gang det skjer endringer i loven på området. Byrådet anbefaler bare å reglements feste de regler som går ut over lovens minstekrav, og ellers vise til kommunelovens saksbehandlingsregler. Det betyr at det er kun bestemmelsene om Åpen halvtime og Innbyggerforslag som videreføres som egne bestemmelser.

I tillegg foreslås en ny bestemmelse § 4-4 som angir krav til forslags- og vedtaksformuleringer i bydelens folkevalgte organer. Det foreslås også en bestemmelse § 4-5 som regulerer hvem som kan være til stede i lukkede møter. Begge disse bestemmelsene samsvarer med bestemmelser som i dag gjelder for bystyret og komiteene.

Høringen

Utkast til revidert Reglement for bydelene har vært på høring til bydelene og de sentrale rådene. I tillegg har noen lokale råd avgitt høringsuttalelse. Totalt er det innkommet 22 høringsuttalelser. Fem bydeler har ingen merknader til forslagene. Ti bydeler har merknader til ett eller flere av forslagene til bestemmelser. I tillegg til høringsuttalelser fra bydelene, er det kommet høringsuttalelser fra Det sentrale eldrerådet og Rådet for personer med nedsatt funksjonsevne. Rådet for personer med nedsatt funksjonsevne ved arbeidsutvalget vedtok å ta saken til orientering. De lokale rådene i Bydel Sagene har sluttet seg til bydelens uttalelser og i tillegg kommet med særuttalelser. Vestre Aker Seniorråd og Rådet for funksjonshemmede har kommet med særuttalelser til reglementet. Høringsuttalelsene følger som vedlegg.

Som vist til i høringsbrevet omfatter denne revisjonen kun de områdene hvor ny lov fordrer endringer i reglementet, og områder hvor det er oppdaget uklarhet i dagens bestemmelser. Enkelte av høringsinstansene har forslag til ytterligere endringer i reglementet. Endringer i et reglement som får konsekvenser for samtlige bydeler krever at forslagene utredes på vanlig måte. I tillegg må eventuelle forslag til endringer forelegges bydelene til høring før

det fremmes sak til bystyret. Av hensyn til at bydelsreglementet må være revidert før den nye loven trer i kraft, behandles i hovedsak ikke nye forslag fra høringen i denne saken.

Nærmere om forslag til endringer i reglement for bydelene

Som vist til innledningsvis, er det ikke foretatt en omfattende og gjennomgående revisjon av reglement for bydelene. Nedenfor foretar byrådet en gjennomgang av reglementet, paragraf for paragraf. Først gjengis forslaget som ble sendt på høring med forslag til endring i kursiv, deretter byrådets vurdering av høringsinnspill og til slutt byrådets endelige forslag til reglement også med forslag til endringer i kursiv.

Kapittel 1

§ 1-1 Formål og virkeområde

Forslag til bestemmelse i høringen

Formålet med dette reglementet er å forankre bydelene i kommunens styringssystem, fastsette hvilke kommunale oppgaver bydelene i hovedsak er tillagt ansvaret for og *angi saksbehandlingsregler*.

Bydelsadministrasjonen med bydelsdirektøren som øverste leder er underlagt både byrådet og bydelsutvalget.

Reglementet kapittel 2 omhandler bydelenes *folkevalgte organer, andre kommunale organer, tilsynsutvalg, andre medvirkningsordninger og administrasjon*. Kapittel 3 fastsetter bydelenes ansvarsområde. I kapittel 4 fremgår saksbehandlingsreglene for folkevalgte organer, *andre kommunale organer og kontaktordninger*. Kapittel 5 fastsetter tilsyns-, kontroll- og ankeordninger overfor bydelene fra kommunen sentralt.

Høringen

Bydelene Sagene og Grünerløkka viser i sin høringsuttalelse til at tilsynsutvalg er arbeidsutvalg etter § 5-7 i den nye kommuneloven og dermed folkevalgt organ etter samme lov § 5-1.

Byrådets vurdering

Det ble i høringen orientert om at vurdering av ordningen med tilsynsutvalg pågikk og at det ikke var avklart om vurderingene ville få konsekvenser for reglementet. Det ble derfor ikke foreslått endringer i reglementet.

Det er nå avklart at forslag til reviderte instruks for tilsynsutvalg vil bli avgitt i nær framtid. Forslagene til endringer i instruksene for tilsynsutvalgene vil ikke få konsekvenser for reglementets bestemmelser. Byrådet viser til at tilsynsutvalgene var hjemlet i § 10 nr. 5 i gjeldende kommunelov. Det foreslås, i tråd med bydelenes forslag, å hjemle dem som arbeidsutvalg for tilsyn etter den nye kommuneloven § 5-7, noe som gjør dem til et folkevalgt organ etter § 5-1. Ordet *tilsynsutvalg* utgår i forslag til § 1-1 tredje ledd, da tilsynsutvalgene inngår i *folkevalgte organer*.

Byrådets endelige forslag til bestemmelse

Formål og virkeområde

§ 1-1 Formål og virkeområde

Formålet med dette reglementet er å forankre bydelene i kommunens styringssystem, fastsette hvilke kommunale oppgaver bydelene i hovedsak er tillagt ansvaret for og *angi saksbehandlingsregler*.

Bydelsadministrasjonen med bydelsdirektøren som øverste leder er underlagt både byrådet og bydelsutvalget.

Reglementet kapittel 2 omhandler bydelenes folkevalgte organer, *andre kommunale organer, kontaktordninger* og administrasjon. Kapittel 3 fastsetter bydelenes ansvarsområde. I kapittel 4 fremgår saksbehandlingsreglene for folkevalgte organer, *andre kommunale organer og kontaktordninger*. Kapittel 5 fastsetter tilsyns-, kontroll- og ankeordninger overfor bydelene fra kommunen sentralt.

Kapittel 2

§ 2-1 Virkeområde

Forslag til bestemmelse i høringen

Bydelens *folkevalgte organer, andre kommunale organer, kontaktordninger* og administrasjon

§ 2-1 Virkeområde

Kapittel 2 fastsetter bydelens *folkevalgte organer, kommunale organer, tilsynsutvalg, kontaktordninger* og administrasjon

- obligatoriske og valgfrie *folkevalgte organer* (§§ 2-2 – 2-5)
- *andre kommunale organer (råd), og kontaktordninger* (§ 2-6)
- bydelsadministrasjonen med bydelsdirektøren som øverste leder (§ 2-7).

Høringen

Bydelsutvalget i bydel Sagene viser i sin høringsuttalelse til sitt forslag til reglementet § 1-1 om at tilsynsutvalget er arbeidsutvalg etter § 5-7 og dermed et folkevalgt organ etter § 5-1. Som sådan er særskilt angivelse av tilsynsutvalg i § 2-1 unødvendig.

Byrådets vurdering

Byrådet viser til sin vurdering av § 1-1 over og foreslår tilsvarende endring i § 2-1.

Byrådets endelige forslag til bestemmelse

Bydelens *folkevalgte organer, andre kommunale organer, kontaktordninger* og administrasjon

§ 2-1 Virkeområde

Kapittel 2 fastsetter bydelens folkevalgte organer, *andre kommunale organer, kontaktordninger* og administrasjon;

- obligatoriske og valgfrie folkevalgte organer (§§ 2-2 – 2-5)
- *andre kommunale organer (råd), og kontaktordninger* (§ 2-6)
- bydelsadministrasjonen med bydelsdirektøren som øverste leder (§ 2-7).

§ 2-2 Bydelsutvalg

Forslag til bestemmelse i høringen

Bydelsutvalgene er hjemlet i kommuneloven § 5-7 første ledd, jf. § 5-1 bokstav d.

I hver bydel skal det være et bydelsutvalg bestående av 15 medlemmer og 15 varamedlemmer. Hver liste skal så vidt mulig tildeles så mange vararepresentanter som den får representanter, med tillegg av tre, jf. valgloven § 11-12 punkt 3.

Medlemmene til bydelsutvalget skal velges av innbyggerne i vedkommende bydel (direkte valg).

Bydelsutvalget velger selv leder og nestleder av bydelsutvalget.

Valgbarhet til bydelsutvalget skal i medhold av forskrift om direkte valg til kommunedelsutvalg § 2 nr. 2, begrenses til å omfatte de som er bosatt i vedkommende bydel.

Høringen

Når det gjelder antallet varamedlemmer (15) i § 2-2, viser bydel Sagene til at antallet harmonerer dårlig med valgloven § 11-12 punkt 3 som fastsetter at «hver liste skal så vidt mulig tildeles så mange vararepresentanter som den får representanter, med tillegg av tre».

Etter kommuneloven § 5-8 første ledd tredje setning gjelder bestemmelsene i valgloven så langt de passer ved direkte valg til kommunedelsutvalg (bydelsutvalg). Så fremt hver liste inneholder et tilstrekkelig antall kandidater, vil - avhengig av valgresultatet - antall varamedlemmer variere fra 18 (ett parti tar alle plassene) til 60 (15 partier tar hver sin plass). Antall varamedlemmer er følgelig ikke begrenset til 15. Bydel Sagene foreslår derfor at antall varamedlemmer strykes, slik at andre ledd første setning vil lyde: «I hver bydel skal det være et bydelsutvalg bestående av 15 medlemmer med varamedlemmer.»

Videre savner bydel Sagene en bestemmelse i reglementet som omhandler fritak for verv i bydelens organer, enten under § 2-2 eller som en selvstendig paragraf. Bydelsutvalget foreslår at reglementet uttrykkelig fastslår at fritakskompetansen delegeres til bydelsutvalget, både når det gjelder søknader fra bydelsutvalgets egne medlemmer og varamedlemmer, og når det gjelder søknader fra medlemmer og varamedlemmer i bydelens øvrige organer. Dette er i samsvar med innarbeidet praksis. Bydel Stovner ser det også som en fordel om det i reglementet også uttrykkelig fastslås at bydelsutvalget har myndighet til å velge medlemmer til bydelens folkevalgte og kommunale organer.

Byråds vurdering

Når det gjelder antall varamedlemmer er byrådet enig i bydel Sagenes vurdering, og foreslår å fjerne bestemmelsen om at antall varamedlemmer skal låses til tallet 15.

Når det gjelder bydel Sagenes forslag om at bydelsutvalgene bør få myndighet til å frita medlemmer fra verv i bydelens organer, er dette, så vidt byrådet kjenner til, etablert praksis. Byrådet foreslår likevel at dette klargjøres ved at det tas inn et nytt ledd i § 2-2 som bestemmer at kommuneloven § 7-9 gjelder for bydelsutvalgene. § 7-9 første ledd omhandler uttreden, og gjelder for alle folkevalgte organer. Bydelenes valgbarhetskriterier gjør imidlertid at valgbarheten til bydelsutvalget og dets organer opphører hvis vedkommende ikke lenger er valgbar til bydelsutvalget. Kommuneloven § 7-9 første ledd om utflytting fra kommunen må forstås slik at dette gjelder flytting fra bydelen. Om vedkommende fortsatt bor i kommunen er uten betydning når det gjelder valgbarhet til bydelens organer.

Når det gjelder siste avsnitt i høringsuttalelsen om fritak fra verv, viser Bydel Sagene til at det er en fordel om det i reglementet også uttrykkelig fastslås at bydelsutvalget har myndighet til å velge medlemmene til bydelens organer. Det at bydelsutvalget ikke bare oppretter, men også velger, er praksis i dag. Byrådet finner det klargjørende at

oppnevningsmyndigheten også inntas i reglementet. På denne bakgrunn foreslår byrådet at formuleringen *opprette og velge* brukes gjennomgående i bestemmelsene som gjelder bydelsutvalgenes organer.

Byrådets endelige forslag til bestemmelse

§ 2-2 Bydelsutvalg

Bydelsutvalgene er hjemlet i kommuneloven § 5-7 første ledd, *jf. § 5-1 andre ledd bokstav d*.

I hver bydel skal det være et bydelsutvalg bestående av 15 medlemmer med varamedlemmer. Hver liste skal så vidt mulig tildeles så mange vararepresentanter som den får representanter, med tillegg av tre, *jf. valgloven § 11-12 punkt 3*.

Medlemmene til bydelsutvalget skal velges av innbyggerne i vedkommende bydel (direkte valg).

Bydelsutvalget velger selv leder og nestleder av bydelsutvalget.

Valgbarhet til bydelsutvalget skal i medhold av forskrift om direkte valg til kommunedelsutvalg § 2 nr. 2, begrenses til å omfatte de som er bosatt i vedkommende bydel.

Kommuneloven § 7-9. Uttreden og fritak gjelder for bydelsutvalgene

§ 2-3 Arbeidsutvalg

Forslag til bestemmelse i høringen

Arbeidsutvalgene er hjemlet i kommuneloven § 5-7 tredje ledd, jf. § 5-1 bokstav e.

Hvert bydelsutvalg skal opprette et arbeidsutvalg, som skal bestå av 5 medlemmer med varamedlemmer.

Arbeidsutvalget velges blant bydelsutvalgets medlemmer og ledes av bydelsutvalgets leder. Arbeidsutvalget skal bestå av både flertalls- og mindretallskonstellasjonen i bydelsutvalget. En representant fra hver av de partigruppene som ikke blir innvalgt, kan møte som observatør. Arbeidsutvalget kan gi observatørene talerett.

Bydelsutvalget fastsetter selv hvilke oppgaver arbeidsutvalget skal ha.

Bydelsutvalget kan gi arbeidsutvalget myndighet til å treffe vedtak i saker som ikke har prinsipiell betydning.

Høringen

Bydel Sagene viser til at reglementet fastsetter at arbeidsutvalget skal ha fem medlemmer. Dette medfører at hvis det er mer enn fem partier i bydelsutvalget, vil ikke alle partiene være representert. Videre vises det til at et organ med syv medlemmer gir større muligheter ved sammensetningen enn et organ med fem medlemmer.

Bydelsutvalget foreslår at antall medlemmer i det alminnelige arbeidsutvalg, utover et minsteantall på fem medlemmer, fastsettes av bydelsutvalget selv, på linje med det som gjelder for nåværende komiteer, subsidiært at antallet låses til syv.

Bydel Sagene viser til at: «Det er uheldig at den eneste rettighet som tilfaller en representant for en partigruppe som ikke er representert i arbeidsutvalget, er gjort betinget av utfallet av en votering blant partiene som er representert. Bydelsutvalget foreslår at observatørers talerett fastslås direkte i reglementet». Bydel Nordstrand viser til at det «for øvrig er uheldig at det legges opp til forskjellig praksis når det gjelder talerett».

Bydel Gamle Oslo foreslår i sin høringsuttalelse at observatørene gis rett til godtgjøring. Bydel Nordstrand ber om at det gjøres en nærmere vurdering av om observatører som har møte- og talerett har rett til godtgjørelse etter den nye kommunelovens bestemmelse om arbeidsgodtgjøring.

Byrådets vurdering

Byrådet viser til omtalen av rammen for den revisjonen av reglementet som foretas i denne saken. Forslaget om å gi bydelsutvalget fullmakt til å bestemme antall medlemmer i arbeidsutvalget, alternativt adgang til å ha inntil syv medlemmer, kommer fra kun en bydel. Etter byrådets vurdering er det ikke grunnlag for å gå videre med dette forslaget uten en omfattende prosess.

Reglementsfasting av observatørenes talerett er foreslått av to bydeler. Byrådet ser at det kan være gode grunner for en reglementsfasting av observatørers talerett, men mener samtidig at dette vil innebære en innsnevring av bydelenes rett til selv å utforme sin arbeidsform. Byrådet anser at det ikke er riktig å foreta en slik endring på bakgrunn av forslag fra kun to bydelsutvalg.

Godtgjøring av observatører har vært vurdert flere ganger, senest ved revisjonen i 2017. Den nye kommuneloven § 8-4 viderefører reglene i kommuneloven § 42, kun med enkelte språklige justeringer i lovteksten. I forarbeidene til den nye kommuneloven punkt 15.1 fremgår det «... Denne retten til arbeidsgodtgjøring gjelder alle som har et kommunalt tillitsverv. Det vil si alle medlemmer av folkevalgte organer i kommunen.

...». Observatørene er ikke valgte medlemmer av arbeidsutvalget, *partiene* som ikke er innvalgt i arbeidsutvalget er i reglementet gitt rett til å møte med observatør. Dette er en rett som partiene som ikke har fått valgt inn medlem i bydelsvalget har. Byrådets konklusjon er at observatører ikke fyller vilkåret for godtgjøring, da de ikke anses som medlemmer av arbeidsutvalg, og dermed ikke har tillitsverv i lovens forstand.

Byrådets endelige forslag til bestemmelse

Byrådets endelige forslag til bestemmelse er i tråd med forslag til § 2-3 i høringen.

§ 2-4 Arbeidsutvalg for saksområder

Forslag til bestemmelse i høringen

§ 2-4 Arbeidsutvalg for saksområder

Arbeidsutvalgene for saksområder er hjemlet i kommuneloven § 5-7 tredje ledd, jf. § 5-1 bokstav e.

Bydelsutvalget kan opprette og velge arbeidsutvalg for saksområder som saksforberedende organer for bydelsutvalget. Medlemmer til slike arbeidsutvalg skal velges blant bydelsutvalgets medlemmer og personer som er valgbare til bydelsutvalget.

Bydelsutvalget kan delegere sin kompetanse til å avgi høringsuttalelser til arbeidsutvalg etter denne bestemmelsen.

Avgjørelsesmyndighet som ikke gjelder enkeltvedtak eller forskrift og som ikke binder kommunen privatrettslig kan delegeres til arbeidsutvalg etter denne bestemmelsen. Slike arbeidsutvalg kan delegeres fullmakt til å tildele midler, priser og lignende i henhold til kriterier vedtatt av bydelsutvalget. Arbeidsutvalg kan ikke ta avgjørelser med prinsipiell betydning.

Arbeidsutvalg etter denne bestemmelsen kan ikke uten bydelsutvalgets samtykke pålegge administrasjonen ressurskrevende utredningsarbeid.

Horingen

Flere bydeler ønsker å videreføre *komitebetegnelsen* i stedet for arbeidsutvalg, som er kommunelovens betegnelse i hjemmelen for å opprette arbeidsutvalg for saksområder. Enkelte bydeler foreslår alternativt *Utvalg* som navn på organet.

Bydel Sagene foreslår at delegasjonsadgangen til denne type arbeidsutvalg skal være den samme som delegasjonsadgangen til det alminnelige arbeidsutvalget, jf. reglementet § 2-3. I denne forbindelse vises det til at det viktigste må være at delegert myndighet utøves av et organ som ha tilstrekkelig faglig innsikt på saksfeltet.

Videre foreslår bydelen at begrensingen i adgangen til å pålegge administrasjonen ressurskrevende utredningsarbeid oppheves, og at bydelsutvalget gis adgang til å delegere begge kategorier arbeidsutvalg rett til å pålegge administrasjonen å utrede saker innenfor bydelsutvalgets myndighetsområde.

Byrådets vurdering

Utgangspunktet for forslaget om å bruke betegnelsen arbeidsutvalg var å synliggjøre hvor organet er hjemlet. Bruk av lovens begrep i navnet på organet er ikke lovpålagt for arbeidsutvalg, i motsetning til de sentrale folkevalgte organene. Byrådet har forståelse for bydelenes ønske på dette punktet og foreslår at komite benyttes gjennomgående i § 2-4 i stedet for arbeidsutvalg.

Når det gjelder Bydel Sagenes forslag om å utvide bydelsutvalgets delegasjonsadgang til § 2-4 arbeidsutvalgene, tilsvarende de alminnelige arbeidsutvalgene etter § 2-3, viser byrådet til at høringsforslaget er ment å være en videreføring av praksis når det gjelder delegasjon til dagens komiteer. Byrådet mener det er gode grunner til å gi en videre delegasjonsadgang til arbeidsutvalg, som bare består av direkte folkevalgte til bydelsutvalgene, enn til komiteer som også kan rekruttere medlemmer som ikke er direkte folkevalgte.

Når det gjelder bydelens forslag om å oppheve begrensningen i arbeidsutvalgenes adgang til å pålegge administrasjonen ressurskrevende utredningsarbeid uten bydelsutvalgets samtykke, er dette en videreføring av gjeldende bestemmelse i siste ledd i § 2-4. I praksis vil forslaget fra bydel Sagene innebære innføring av instruksjonsmyndighet fra de ulike komiteene når det gjelder ressurskrevende utredningsarbeid overfor bydelsadministrasjonen. Etter byrådets vurdering vil dette kunne føre til ressurs- og prioriteringsmessige utfordringer for administrasjonen. Byrådet kan vanskelig se at denne type beslutninger skal kunne tas av andre enn bydelsutvalget som bydelsdirektørens direkte overordnede. Byrådet anser det uansett ikke riktig å foreta noen endring i forslaget til reglement på dette området, basert på forslag fra kun én bydel.

Byrådets endelige forslag til bestemmelse

§ 2-4 Komiteer

Komiteene er hjemlet i kommuneloven § 5-7 tredje ledd, jf. § 5-1 bokstav e.

Bydelsutvalget kan opprette og velge komiteer som saksforberedende organer for bydelsutvalget. Medlemmer til komiteer skal velges blant bydelsutvalgets medlemmer og personer som er valgbare til bydelsutvalget.

Bydelsutvalget kan delegere sin kompetanse til å avgi høringsuttalelser til komiteer.

Avgjørelsesmyndighet som ikke gjelder enkeltvedtak eller forskrift og som ikke binder kommunen privatrettslig kan delegeres til komiteer. Komiteer kan delegeres fullmakt til å tildele midler, priser og lignende i henhold til kriterier vedtatt av bydelsutvalget. Komiteer kan ikke ta avgjørelser med prinsipiell betydning.

Komiteer kan ikke uten bydelsutvalgets samtykke pålegge administrasjonen ressurskrevende utredningsarbeid.

§ 2-5 Tilsynsutvalg for institusjoner mv.

Forslag til bestemmelse i høringen

1. Tilsynsutvalg for institusjoner mv.

I bydeler hvor det er institusjoner som nevnt nedenfor, skal bydelsutvalget opprette ett eller flere tilsynsutvalg mv., avhengig av antall institusjoner. Utvalget skal bestå av tre medlemmer og tre varamedlemmer.

Institusjoner som skal stå under folkevalgt tilsyn er sykehjem og institusjoner med heldøgns omsorg og pleie, dagsenter for utviklingshemmede og avlastningsboliger.

Styremedlemmer og ansatte i institusjoner kan ikke samtidig være medlem eller varamedlem i tilsynsutvalg for samme institusjon.

De lokale eldrerådene eller rådene for personer med *funksjonsnedsettelse* skal være representert med en representant i de enkelte utvalg, dersom de lokale rådene ønsker dette.

2. Tilsynsutvalg for hjemmetjenester

Bydelsutvalget skal opprette et tilsynsutvalg for hjemmetjenester. Tilsynsutvalget skal bestå av tre medlemmer og tre varamedlemmer. Tilsynet er et frivillig tilbud til brukerne. Det er opp til hver enkelt bruker, eventuelt i samråd med pårørende eller verge å ta kontakt med utvalget. Bruker avgjør om kommunikasjonen skal foregå i form av hjemmebesøk eller gjennom skriftlig eller muntlig kommunikasjon.

Ansatte i vedkommende bydel eller private tjenesteleverandører som bydelen benytter for hjemmetjenester, kan ikke være medlem eller varamedlem av tilsynsutvalg.

Bydelsutvalget kan invitere det lokale eldrerådet eller rådene for personer med nedsatt funksjonsevne til å foreslå en kandidat til tilsynsutvalget.

3. Alle tilsynsutvalg skal rapportere til bydelsutvalget.

Høringen

Med henvisning til § 2-5 nr. 1, viser Det sentrale eldrerådet til at det ved flere anledninger har etterlyst nye retningslinjer for tilsynsutvalg i sykehjem. Rådet påpeker at ved tiltredelse av nye tilsynsutvalg i 2020, er det nødvendig å avklare funksjon og sikre nødvendig opplæring. Eldrerådet er av den oppfatning at det folkevalgte tilsynet ved sykehjem og hjemmebaserte tjenester må styrkes. Det sentrale eldrerådet foreslår i tillegg ny formulering av betegnelsen på tilsynsutvalgene. Eldrerådet viser også til at det er behov for å spesifisere hvem som har ansvar for at ressurser stilles til disposisjon slik at rådene kan utføre sine oppgaver.

Vestre Aker råd for funksjonshemmede etterlyser opplæring for tilsynsutvalg hvor utvalgets rolle inngår.

Eldrerådet i bydel Sagene foreslår at når en institusjon i en bydel omfatter flere bydeler, bør alle berørte bydeler gis mulighet til å delta i tilsynet, samt få rapport fra tilsynene.

Bydel Grünerløkka stiller spørsmål til antallet medlemmer i tilsynsutvalget i det tilfellet rådene har én representant. Praxis i bydelen er at rådsrepresentanten kommer i tillegg til de tre som er oppnevnt av bydelsutvalget, jf. reglementet § 2-5 siste setning. På denne bakgrunn foreslår bydelen at bestemmelsen klargjøres ved en endring hvor det fremgår at representanten fra råd kommer i tillegg til medlemmene som er valgt av bydelsutvalget.

Vestre Aker Seniorråd foreslår at § 2-5 nr. 2 siste ledd får samme ordlyd som tilsvarende bestemmelse for tilsynsutvalgene etter § 2-5 nr. 1. Det vil si at hvis de lokale rådene ønsker det *skal* rådene være representert. Slik bestemmelsen er for tilsynsvalg med hjemmebaserte i gjeldende reglement *kan* bydelsutvalget invitere de lokale rådene til å foreslå en kandidat til tilsynsutvalget. Rådet for funksjonshemmede i Vestre Aker bydel avgir likelydende høringsuttalelse. Bydel Østensjø uttaler seg til samme bestemmelse og mener at Eldrerådets rolle i oppnevning av tilsynsutvalg til institusjoner og hjemmetjenester skal være lik.

Byrådets vurdering

Som vist til tidligere, var det på det tidspunkt høringen ble sendt bydelene ikke avklart om det arbeid som pågår angående tilsynsutvalg, ville ha konsekvenser for reglement for bydelene. Det ble derfor ikke foreslått endringer i reglementet på dette punktet. Det er nå avklart at forslag til reviderte instruks for tilsynsutvalg vil bli avgitt i nær framtid. Videre legges det til grunn at forslagene til endringer i instruksene for tilsynsutvalgene ikke vil få konsekvenser for reglementets bestemmelser på dette området. Byrådet foreslår derfor at hjemmelen for tilsynsutvalgene endres i denne saken, jf. byrådets vurdering under kap. 1 i reglementet. Tilsynsutvalgene defineres som arbeidsutvalg for tilsyn etter den nye kommuneloven § 5-7, og er således et folkevalgt organ etter loven § 5-1. Byrådets forslag er i tråd med forslaget fra Bydel Sagene.

Når det gjelder antall varamedlemmer foreslår byrådet at antallet varamedlemmer tas ut, jf. tilsvarende vurdering i kap. 2 i reglementet.

Som vist til over er ikke arbeidsutvalg lovpålagt benyttet som (del av) navn på organ som er opprettet med hjemmel i kommuneloven § 5-7, og byrådet foreslår derfor at tilsynsutvalgsbetegnelsen videreføres.

Folkevalgtopplæring og øvrig opplæring som beskrives i høringsuttalelsene, er det etter byrårets vurdering ikke naturlig å reglementsfeste. Det er heller ikke gjort for kommunens øvrige folkevalgte organer.

Ønsket fra Eldrerådet i Sagene om at berørte bydeler gis mulighet til å delta i tilsynet, samt få rapport fra tilsynene i de feller en institusjon i en bydel omfatter flere bydeler, ville trenge nærmere utredning og høring i bydelene. Dette behandles derfor ikke videre i denne saken.

Når det gjelder forslaget fra bydel Grünerløkka om å reglementsfeste at de lokale rådenes representant skal komme i tillegg til de tre som er valgt av bydelsutvalget til de to typene bydelsutvalg, mener byrådet at det klart fremgår av bestemmelsen at tilsynsutvalget skal ha tre medlemmer. Etter siste ledd kan rådene være representert med én representant i de enkelte utvalg. Det er ikke lagt til grunn at rådsrepresentanten kommer i tillegg til tre som oppnevnes av bydelsutvalget, men velges som en av de tre bydelsutvalget velger, jf. § 2-5 første ledd siste setning. Byrådet bemerker at det ikke er innkommet merknader til denne bestemmelsen fra andre bydeler. Etter byrårets vurdering er det ikke grunnlag for å endre denne bestemmelsen i tråd med forslaget fra bydel Grünerløkka. Det forutsettes at Bydel Grünerløkka endrer praksis i tråd med reglementet.

Byrådet legger til grunn at forslagene fra Bydel Østensjø og Vestre Aker seniorråd er sammenfallende om representasjon i tilsynsutvalgene, bortsett fra at bydel Østensjø begrenser forslaget til å gjelde kun eldrerådet. Byrådet har forståelse for forslagene, men etter byrårets vurdering bør forslaget om å endre oppnevningsbestemmelsen, slik at rådene *skal* ha en plass i tilsynsutvalget for hjemmetjenester på samme måte som i tilsynsutvalgene for institusjoner, ikke fremmes uten nærmere utredning og høring i de øvrige bydeler. På denne bakgrunn går ikke byrådet videre med forslagene i denne saken.

Det sentrale eldrerådet viser til at det ved flere anledninger har etterlyst nye retningslinjer for tilsynsutvalg i sykehjem. Byrådet kan i den forbindelse opplyse at revidert instruks for tilsynsutvalg vil bli lagt fram i nær fremtid.

Etter kommuneloven er det delegasjonsadgang til arbeidsutvalg. Tilsynsutvalgenes rolle og funksjon tilsier, etter byrårets vurdering, at tilsynsutvalgene ikke delegeres avgjørelsesmyndighet. Når det nå tydeliggjøres at tilsynsutvalgene er hjemlet i kommunelovens § 5-7 tredje ledd om arbeidsutvalg, foreslår derfor byrådet at det tas inn en delegasjonssperre i bestemmelsen.

Byrådet foreslår videre at § 2-5 punkt 1. *Tilsynsutvalg for institusjoner* tredje ledd endres til: Styremedlemmer og ansatte i kommunale institusjoner *eller hos ikke-kommunale tjenesteytende leverandører*, kan ikke samtidig være medlem eller varamedlem i tilsynsutvalg for samme institusjon. Dette for å klargjøre at bestemmelsen om at ansatte og styremedlemmer hos ikke-kommunale tjenesteytende leverandører heller ikke kan være medlem eller varamedlem til tilsynsutvalg for samme institusjon. Benevnelsen ikke-kommunale tjenesteytende leverandører omfatter både ideelle og private tjenesteytende leverandører. Med det samme utgangspunkt, foreslår byrådet at § 2-5 punkt 2 *Tilsynsutvalg for hjemmetjenester* tredje ledd endres til: Ansatte i vedkommende bydel *eller hos ikke-kommunale tjenesteytende leverandører som bydelen benytter for hjemmetjenester*, kan ikke være medlem eller varamedlem av tilsynsutvalg.

Byrådets endelige forslag til bestemmelse

§ 2-5 Tilsynsutvalg

Tilsynsutvalg er hjemlet i kommuneloven § 5-7 tredje ledd, jf. § 5-1 andre ledd bokstav e.

1. Tilsynsutvalg for institusjoner mv.

I bydeler hvor det er institusjoner som nevnt nedenfor, skal bydelsutvalget opprette og velge ett eller flere tilsynsutvalg mv., avhengig av antall institusjoner. Utvalget skal bestå av *totalt* tre medlemmer og varamedlemmer.

Institusjoner som skal stå under folkevalgt tilsyn er sykehjem og institusjoner med heldøgns omsorg og pleie, dagsenter for utviklingshemmede og avlastningsboliger.

Styremedlemmer og ansatte i kommunale institusjoner *eller hos ikke-kommunale tjenesteytende leverandører*, kan ikke samtidig være medlem eller varamedlem i tilsynsutvalg for samme institusjon.

De lokale eldrerådene eller rådene for personer med funksjonsnedsettelse skal være representert med *ett felles medlem* i de enkelte utvalg, dersom de lokale rådene ønsker dette.

2. Tilsynsutvalg for hjemmetjenester

Bydelsutvalget skal opprette og velge et tilsynsutvalg for hjemmetjenester. Tilsynsutvalget skal bestå av totalt tre medlemmer og varamedlemmer.

Tilsynet er et frivillig tilbud til brukerne. Det er opp til hver enkelt bruker, eventuelt i samråd med pårørende eller verge å ta kontakt med utvalget. Bruker avgjør om kommunikasjonen skal foregå i form av hjemmebesøk eller gjennom skriftlig eller muntlig kommunikasjon.

Ansatte i vedkommende bydel *eller hos ikke-kommunale tjenesteleverandør som bydelen benytter for hjemmetjenester*, kan ikke være medlem eller varamedlem av tilsynsutvalg.

Bydelsutvalget kan invitere det lokale eldrerådet eller rådene for personer med nedsatt funksjonsevne til å foreslå en kandidat til tilsynsutvalget.

3. Alle tilsynsutvalg skal rapportere til bydelsutvalget.

4. Tilsynsutvalg kan ikke delegeres avgjørelsesmyndighet.

§ 2-6 Bydelens andre kommunale organer (råd) og kontaktordninger

Forslag til tekst i høringen

Lokalt eldreråd

I hver bydel skal det være et lokalt eldreråd som rådgivende organ for bydelsutvalget, jf. kommuneloven § 5-12 med forskrift, jf. § 5-2 bokstav e.

2. Lokalt råd for personer med funksjonsnedsettelse

I hver bydel skal det være et lokalt råd for personer med funksjonsnedsettelse som rådgivende organ for bydelsutvalget, *jf. kommuneloven § 5-12 med forskrift, jf. § 5-2 bokstav e.*

3. Lokalt ungdomsråd

I hver bydel skal det være et ungdomsråd, som rådgivende organ for bydelsutvalget kommuneloven, *jf. kommuneloven § 5-12 med forskrift, jf. § 5-2 bokstav e.*

4. Andre kontaktordninger

Bydelsutvalget kan i samarbeid med bydelens innbyggere, brukere, grupper og organisasjoner mv. etablere faste eller midlertidige ordninger for kontakt, samarbeid, høringer eller annen dialog med bydelens brukere og innbyggere.

Høringen

Bydel Sagene viser i sin høringsuttalelse til utkast til forskrift § 3 sjette ledd, som omhandler lokale råd. Av denne fremgår det at hvis kommunene har overført oppgaver som gjelder eldre, personer med funksjonsnedsettelse eller ungdom til kommunedelsutvalg, skal det være lokale råd i alle kommunedelene. Videre fremgår det at kommunedelsutvalget ivaretar kommunestyrets rettigheter og plikter overfor rådene. Kommuneloven § 5-12 har imidlertid delegasjonssperre når det gjelder valg til rådene. Reguleringene av de lokale rådene fremgår kun av forskriften. Bydel Sagene foreslår i sin høringsuttalelse at det, for å fjerne enhver tvil, uttrykkelig skal slås fast i reglementet at rådene velges av bydelsutvalget.

Eldrerådet i bydel Sagene sluttet seg til bydelsdirektørens innstilling som ble vedtatt av bydelsutvalget. Videre foreslår rådet at det i forbindelse med tiltak som rådet selv eller i samarbeid med bydelsutvalget oppretter, bør tilstrebes at tiltaket blir tilgodesett en økonomisk ramme slik at tiltaket ikke blir hindret av økonomiske årsaker. Eldrerådet ønsker videre folkevalgt opplæring og at denne reglementsfestes, og opplæring innen relevante lover, regler og rutiner for samhandlingen med administrasjonen mv.. Rådet for funksjonshemmede i Sagene bydel sluttet seg også til bydelsdirektørens innstilling og ønsket opplæringstiltak for både råd og tilsynsutvalg.

Byrådets vurdering

Byrådet legger til grunn at det å etablere lokale råd og bestemme at kommunedelsutvalget skal ivareta kommunestyrets rettigheter og plikter overfor rådene, ligger innenfor fullmakten til å vedta forskrift om bl.a. organisering av rådene, jf. ny kommunelov § 5-1 siste ledd. På denne bakgrunn foreslår byrådet at bydelsutvalgets oppnevningsmyndighet tas inn i reglementet i tråd med bydelens forslag.

Sagene eldreråds høringsuttalelse angående økonomi, er etter byrådets vurdering forhold som må tas opp med den enkelte bydel. Når det gjelder ønsket om folkevalgt opplæring og opplæring ellers, viser byrådet til tidligere vurdering av dette i denne saken.

Byrådets forslag til endelig bestemmelse

§ 2-6 Bydelens andre kommunale organer (råd) og kontaktordninger

1. Lokalt eldreråd

I hver bydel skal det være et lokalt eldreråd som rådgivende organ for bydelsutvalget, *jf. kommuneloven § 5-12 med forskrift og kommuneloven § 5-2 bokstav e. Bydelsutvalget velger rådet.*

2. Lokalt råd for personer med funksjonsnedsettelse

I hver bydel skal det være et lokalt råd for personer med funksjonsnedsettelse som rådgivende organ for bydelsutvalget, *jf. kommuneloven § 5-12 med forskrift og kommuneloven § 5-2 bokstav e. Bydelsutvalget velger rådet.*

3. Lokalt ungdomsråd

I hver bydel skal det være et ungdomsråd, som rådgivende organ for bydelsutvalget, *jf. kommuneloven § 5-12 med forskrift og kommuneloven § 5-2 bokstav e. Bydelsutvalget velger rådet.*

4. Andre kontaktordninger

Bydelsutvalget kan i samarbeid med bydelens innbyggere, brukere, grupper og organisasjoner mv. etablere faste eller midlertidige ordninger for kontakt, samarbeid, høringer eller annen dialog med bydelens brukere og innbyggere.

§ 2-7 Bydelsdirektøren. Bydelsadministrasjonen

Forslag til bestemmelse i høringen:

Hver bydel har en bydelsdirektør og en bydelsadministrasjon.

Bydelsdirektøren er bydelens øverste administrative leder og overordnet bydelsadministrasjonen med tjenestesteder.

Bydelsdirektøren ansettes av byrådet, som har arbeidsgiveransvaret for bydelsdirektøren.

Bydelsadministrasjonen er bydelsutvalgets sekretariat. Bydelsdirektøren skal møte i bydelsutvalgets møter.

Bydelsadministrasjonen har avgjørelsesmyndighet når slik myndighet er tildelt fra bystyret, eller delegert fra byrådet/den enkelte byråd eller bydelsutvalget.

Tildeling/delegasjon av myndighet til bydelsadministrasjonen skjer til bydelsdirektøren, med mindre annet er særskilt bestemt. Bydelsdirektøren kan delegere videre internt i administrasjonen.

Bydelsdirektøren skal utnevne én leder av barnevernadministrasjonen i bydelen.

Høringen

Bydel Sagene foreslår at følgende bestemmelser tas inn i § 2-7: «Kommunikasjon mellom bydelsadministrasjonen og de politiske organene går gjennom bydelsdirektøren, med mindre at denne har bestemt noe annet eller at annet følger av særlige bestemmelser». Bydelen viser til at det er tatt utgangspunkt i første avsnitt i utkast til merknad til bestemmelsen. Videre vises det til at forslaget til bestemmelse er noe utvidet for å sikre fortsatt direkte kommunikasjon tjenestesteder – tilsynsutvalg.

Byrådets vurdering:

Etter byrådets vurdering er det et godt prinsipp og vanlig praksis i offentlig forvaltning at kontakt mellom folkevalgte organer og administrasjonen går tjenestevei. Det kan likevel ikke utelukkes at det kan være situasjoner der det kan være grunner til å avvike dette prinsippet. Byrådet forutsetter at dette er noe det bør være mulig å komme til enighet om i

den enkelte bydel. På dette grunnlag foreslår byrådet ingen endringer i forslag til bestemmelsen i høringen.

Byrådets forslag til endelig bestemmelse er i tråd med forslaget i høringen.

Kapittel 3 Bydelens oppgaver og myndighetsområde

§ 3-1 Virkeområde

Forslag til bestemmelse i høringen

§ 3-2 gir en oversikt over bydelens hovedansvarsområde.

I §§ 3-3 og 3-4 fordeles oppgaver og myndighetsområde mellom bydelsutvalget og bydelsadministrasjonen v/ bydelsdirektør.

Høringen og byrådets endelige forslag til bestemmelse

Det er ingen høringsuttalelser til bestemmelsen. Byrådets endelige forslag til bestemmelse er i tråd forslaget i høringen.

§ 3-2 Bydelens oppgaver og myndighetsområder

Forslag til bestemmelse i høringen

Bydelenes oppgaver og myndighetsutøvelse er knyttet til følgende områder:

1. lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen av 18.12.2009 nr. 131
2. lov om kommunale helse- og omsorgstjenester av 24.06.2011 nr. 30
3. lov om barneverntjenester av 17.07.1992 nr. 100
4. lov om folkehelsearbeid av 24.06.2011 nr. 29
5. lov om barnehager av 17.06.2005 nr. 64
6. lov om introduksjonsordning og norsk opplæring for nyankomne innvandrere av 04.07.2003 nr. 80
7. lov om strålevern og bruk av stråling av 12.05.2000 nr. 36
8. lov om pasient- og brukerrettigheter av 02.07.1999 nr. 63
9. lov om vern mot smittsomme sykdommer av 05.08.1994 nr. 55
10. lov om vern mot tobakkskader av 09.03.1973 nr. 14
11. andre lover som pålegger kommunen oppgaver, og hvor bydelen er delegert myndighet
12. kommunale forskrifter der bystyret har delegert myndighet til bydelen
13. kommunale oppgaver vedtatt av bystyret, og hvor bydelen er tillagt ansvar.

Høringen og byrådets endelige forslag til bestemmelse

Det er ingen høringsuttalelser til forslag til bestemmelse. Byrådets endelige forslag til bestemmelse er i tråd med forslaget i høringen

§ 3-3 Bydelsutvalgets oppgaver og myndighetsområde

Forslag til bestemmelse i høringen

1. Bydelsutvalget har ansvar for planlegging og oppfølging innenfor de arbeidsområder som er nevnt i § 3-2.
2. Bydelsutvalget har avgjørelsesmyndighet i saker som er tillagt det av bystyret.
3. Bydelsutvalget har ansvaret for å vedta budsjett og regnskap for bydelen.

Bydelsutvalget skal vedta et budsjett innenfor de rammer, retningslinjer og frister som bystyret fastsetter i sitt budsjettvedtak, herunder økonomireglementet og budsjettfullmaktene.

Bydelsutvalget skal behandle bydelens regnskap med den spesifikasjon som ble brukt under bydelsutvalgets behandling av det aktuelle årsbudsjettet, med direktørens kommentarer.

4. Bydelsutvalget er den øverste myndighet i bydelen, og leder, nestleder eller et mindretall på tre kan forlange enhver sak under bydelens virksomhetsområde lagt fram for seg til avgjørelse. Dette gjelder ikke når annen myndighetsfordeling følger av lov, enkeltvedtak gjeldende for bestemte enkeltpersoner, dette reglementets § 3-4 første avsnitt, eller andre vedtak fattet av bystyret.
5. Bydelsutvalget har ansvar for å føre tilsyn med bydelens virksomhet. Tilsynet ivaretas primært gjennom ordinær budsjettoppfølging, gjennomgang av tertialrapporter, årsmeldinger og øvrige meldinger som bystyret fastsetter, samt rapporteringsordninger som bydelen selv fastsetter.

Bydelsutvalgets leder, nestleder eller et mindretall på tre kan forlange enhver sak under bydelens virksomhetsområde lagt fram for seg til orientering, med de begrensninger som følger av lovbestemt taushetsplikt, øvrige bestemmelser i dette reglement, eller andre vedtak fattet av bystyret.

6. Bydelsutvalget skal avgi uttalelser i saker som forelegges det.
7. Bydelsutvalget skal avgi innstillinger eller fremsette forslag til byrådet og bystyret i saker som skal avgjøres av sentralt organ.
8. Bydelsutvalget kan pålegge administrasjonen å utrede saker innenfor bydelsutvalgets myndighetsområde, jf. reglementet § 3-3.
9. Bydelsutvalget skal ha rett til innsyn i alle kontrakter, avtaler mv. i den utstrekning organet selv mener dette er nødvendig for å ivareta tilsynsansvaret. Innsyn kan kreves av et enkelt medlem og den etterspurte informasjon skal gis til hele utvalget, om nødvendig unntatt offentlighet og underlagt taushetsplikt.

Høringen

Bydel Nordstrand mener at § 3-3 punktene 4 og 5 legger opp til andre saksbehandlingsregler enn det som fremgår av kommuneloven § 11-3, og må ses i sammenheng med utkastet § 4-2 der det henvises til at kommunelovens regler gjelder for bydelens folkevalgte organer. Bydelen foreslår derfor at punkt 4 lyder: «Bydelsutvalget er den øverste myndighet i bydelen» og viser til at øvrig del av punktet er regulert i kommuneloven § 11-3, og bør utgå. På samme måte foreslås det at punkt 5 utgår, siden det på tilsvarende vis er regulert i kommuneloven.

Bydel Sagene stiller spørsmål til om § 3-3 nr. 4 kun tar sikte på å sikre at bydelsutvalgets leder, nestleder eller et mindretall på tre kan kreve at en bestemt sak, som bydelsadministrasjonen har til behandling for administrativt vedtak, i stedet blir fremlagt for bydelsutvalget til avgjørelse. Hvis dette er tilfelle bør dette klart fremgå av reglementsteksten.

Bydel Sagene stiller videre spørsmål til om andre ledd i nr. 5 i bestemmelsen er en innsynsbestemmelse etter kommunelovens bestemmelse om folkevalgtes innsyn, eventuelt hvordan bestemmelsen stiller seg i forhold til offentleglovas bestemmelse om innsyn.

Byrådets vurdering

Byrådets vurderinger til § 3-3 punktene 4 og 5 gjelder innspillene fra Bydel Nordstrand og bydel Sagene samlet.

Etter byrådets vurdering er § 3-3 nr. 4 en bestemmelse som synliggjør bydelsutvalgets adgang til å kreve saker, hvor vedtakskompetansen er delegert til administrasjon, lagt fram for seg til avgjørelse. Byrådets vurdering er at forslag om at en slik sak skal settes på kart til bydelsutvalget og tas opp til behandling, skal skje etter bestemmelsen i kommuneloven § 11-3 *Innkalling og saksliste*. I samsvar med dette foreslår byrådet at ordene *leder, nestleder eller et mindretall på tre* i første setning strykes og erstattes med *utvalgets leder eller 1/3 av medlemmene i utvalget*. I tillegg anser byrådet bruken av nest siste ord i første setning – «seg» som en språklig feil. Det foreslås at dette endres til «*bydelsutvalget*», da det synes åpenbart at det er bydelsutvalget som eventuelt skal fatte vedtak i saken.

I tillegg må henvisningen i § 3-3 punkt 4 første avsnitt siste setning, endres til § 3-4 *andre ledd*, som en følge av byrådets forslag til endring i redigeringen av § 3-4 (se nedenfor)).

§ 3-3 nr. 5 andre ledd er verken en innsynsbestemmelse etter offentleglova eller den nye kommuneloven, men en ordning som er en del av bydelens tilsynssystem, jf. bestemmelsens første ledd. Retten til å be om en sak under virksomhetsområdet til orientering, kommer som et alternativ til hvordan tilsynet primært anses ivarettatt i bestemmelsens første ledd. Byrådets vurdering er at forslag om at en slik sak skal settes på kart til bydelsutvalget til orientering skal skje etter kommunelovens saksbehandlingsregler. På dette grunnlag foreslår byrådet også her at ordene *leder, nestleder eller et mindretall på tre* i første setning strykes og erstattes med *Utvalgets leder eller 1/3 av medlemmene i utvalget*. Byrådet mener også at ordet «seg» i denne setningen er feil, og foreslår at dette endres til «*bydelsutvalget*» da hele bydelsutvalget har krav på den samme orientering og vurderingsgrunnlag.

Byrådet foreslår derfor at ordene *leder, nestleder eller et mindretall på tre* endres til *utvalgets leder eller 1/3 av medlemmene i utvalget* i § 3-3 nr. 4 og nr. 5, og ordet *seg* byttes ut med *bydelsutvalget* i både § 3-3 pkt. 4 og pkt. 5.

Byrådets endelige forslag til § 3-3 punktene 4 og 5 andre ledd

4. Bydelsutvalget er den øverste myndighet i bydelen. *Utvalgets leder, eller 1/3 av medlemmene i utvalget*, kan forlange enhver sak under bydelens virksomhetsområde lagt fram for *bydelsutvalget* til avgjørelse. Dette gjelder ikke når annen myndighetsfordeling følger av lov, enkeltvedtak gjeldende for bestemte enkeltpersoner, dette reglementets § 3-4 *andre ledd*, eller andre vedtak fattet av bystyret.
5. Bydelsutvalget har ansvar for å føre tilsyn med bydelens virksomhet. Tilsynet ivaretas primært gjennom ordinær budsjettoppfølging, gjennomgang av tertialrapporter, årsmeldinger og øvrige meldinger som bystyret fastsetter, samt rapporteringsordninger som bydelen selv fastsetter.

Utvalgets leder, eller 1/3 av medlemmene i utvalget, kan forlange enhver sak under bydelens virksomhetsområde lagt fram for *bydelsutvalget* til orientering, med de

begrensninger som følger av lovbestemt taushetsplikt, øvrige bestemmelser i dette reglement, eller andre vedtak fattet av bystyret.

§ 3-4 Bydelsadministrasjonens oppgaver og myndighetsområde

Forslag til bestemmelse i høringen

Bydelsadministrasjonen delegeres, på byrådets og den enkelte byråds vegne, myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker som ikke er av prinsipiell betydning som faller inn under § 3-2 med de unntak som følger av denne bestemmelsens annet ledd. Myndigheten delegeres på vegne av byrådet/vedkommende byråd. Delegasjon til bydelsadministrasjonen går til bydelsdirektøren som kan delegere videre.

Bydelsadministrasjonen tildeles myndighet til å treffe avgjørelser i enkeltsaker etter § 3-2 nr. 1. Myndighet til å fatte vedtak etter § 3-2 nr. 2, for så vidt det gjelder loven § 9-7 andre ledd (bruk av tvang overfor enkelte utviklingshemmede) tildeles den som har det overordnede faglige ansvaret for tjenesten. Leder av barnevernadministrasjonen i bydelen, jf. § 2-7 syvende ledd, tildeles myndighet til å treffe avgjørelser i enkeltsaker etter § 3-2 nr. 3. Byrådet ved vedkommende fagbyråd utøver tilsyn og kan gi veiledende retningslinjer for utøving av myndigheten etter dette ledd.

Utenfor de områder som er nevnt i § 3-2, skal bydelsadministrasjonen forelegge saker som innebærer politiske avveininger for bydelsutvalget, eller det politiske organ bydelsutvalget har bestemt.

Bydelsdirektøren har ansvar for å føre tilsyn med virksomheten i bydelen.

Høringen

Bydel Sagene viser til at § 3-4 første ledd andre setning kan strykes da den er dekket av første setning. Bydel Gamle Oslo foreslår følgende tillegg til § 3-4 fjerde avsnitt første setning: Bydelsdirektøren har ansvar for å føre tilsyn med virksomheten i bydelen, og skal orientere bydelsutvalget om vesentlige uregelmessigheter bydelsdirektøren blir kjent med.

Byrådets vurdering og endelige forslag til bestemmelse

I tråd med Bydel Sagenes påpekning, slettes første ledd andre setning som unødvendig.

Bydel gamle Oslos forslag om tillegg til § 3-4 første ledd er ikke tatt opp av andre bydeler. Byrådet ser det som en forutsetning at funn av uregelmessigheter rapporteres videre, og anser det ikke som nødvendig eller hensiktsmessig å ta dette inn i bestemmelsen. Byrådet viser dessuten til at bydelsdirektøren er underlagt både bydelsutvalg og byrådet og at en presisering som foreslått dermed kan oppfattes som begrensende for bydelsdirektørens rapporteringsansvar i linjen.

Byrådets endelige forslag til bestemmelse er i tråd med forslaget i høringen, kun med den endring at andre setning i § 3-4 første ledd andre setning strykes.

Kapittel 4

Forslag til bestemmelse i høringen

Saksbehandlingsregler for bydelsutvalget, andre folkevalgte organer, andre kommunale organer (råd) og etablerte kontaktordninger

§ 4-1 Virkeområde

Disse bestemmelsene får anvendelse på all møtevirksomhet i bydelens folkevalgte organer, bydelens lovpålagte kommunale organer (råd), og etablerte kontaktordninger, jf. §§ 2-2 – 2-6.

Høringen og byrådets endelige forslag til bestemmelse

Det er ingen høringsuttalelser til forslag til bestemmelse. Byrådet foreslår at formuleringen *bydelens lovpålagte kommunale organer (råd)* endres til *bydelens andre kommunale organer (råd)*. Ved å bruke kommunelovens organbegrep, klagjøres hvilke organer bestemmelsen omfatter. I tillegg foreslår byrådet at jf. §§ 2-2 – 2-6 endres til jf. §§ 2-2 til 2-6. Byrådets forslag til bestemmelse er etter dette:

§ 4-1 Virkeområde

Disse bestemmelsene får anvendelse på all møtevirksomhet i bydelens folkevalgte organer, bydelens andre kommunale organer (råd) og etablerte kontaktordninger, jf. §§ 2-2 til 2-6

§ 4-2 Lovpålagte saksbehandlingsregler

Forslag til bestemmelse i høringen, jf. tilleggsbrev av 21.02.2019

Saksbehandlingsreglene i kommuneloven kapittel 11 gjelder for bydelens folkevalgte organer og andre kommunale organer. Unntatt er bestemmelsene i kapittel 11 om fjernmøte, og bestemmelsene om fullmakt til å fatte hastvedtak i saker som skulle vært avgjort av et annet organ. For etablerte kontaktordninger gjelder reglene så langt de passer.

Høringen

Når det gjelder unntakene om fjernmøte og fullmakt til å fatte hastvedtak viser Bydel Sagene til at § 4-2 bør omformuleres slik at det går klart frem om også fjernmøter i hastesaker skal omfattes av unntaket. Bydelen viser til at alternativet skriftlig saksbehandling har vært benyttet ved behandling av hastesaker ved noen anledninger, men at også fjernmøte i hastesaker vil kunne være egnet. Bydelen mener at adgangen til å holde hastefjernmøter bør opprettholdes, men slutter seg til at det ikke er behov for å holde fjernmøter ut over hastetilfellene.

Byrådets vurdering

Byrådet slutter seg til Bydel Sagenes innspill til reglementets § 4-2.

Byrådets endelige forslag til bestemmelse

§ 4-2 Lovpålagte saksbehandlingsregler

Saksbehandlingsreglene i kommuneloven kapittel 11 gjelder for bydelens folkevalgte organer og andre kommunale organer, med unntak av § 11-7 Fjernmøter, og § 11-8 første ledd Hastesaker. For etablerte kontaktordninger gjelder reglene så langt de passer.

§ 4-3 Åpen halvtime

Forslag til bestemmelse i høringen

Møte i bydelsutvalg og arbeidsutvalg for saksområder i bydelen starter med "åpen halvtime", der publikum gis anledning til å stille spørsmål og fremme synspunkter til organet uten debatt.

Det er ikke adgang for tillitsvalgte eller ansatte i bydelen å stille spørsmål eller fremme synspunkter i "åpen halvtime" vedrørende saker som angår dem som tillitsvalgt/ansatt.

For øvrig kan ansatte i egenskap av beboer/bruker av bydelens tjenester benytte "åpen halvtime".

Publikum har ikke anledning til å komme med spørsmål og meningsytringer under organets møte for øvrig.

Høringen

Det er ikke kommet høringsuttalelse til denne bestemmelsen. Endringen fra benevnelsen *arbeidsutvalg for saksområde* til *komite*, jf. reglementet 2-4, gjør at tilsvarende endring gjøres i § 4-3.

Byrådets endelige forslag til bestemmelse

§ 4-3 Åpen halvtime

Møte i bydelensutvalg og *komiteer* i bydelen starter med "åpen halvtime", der publikum gis anledning til å stille spørsmål og fremme synspunkter til organet uten debatt.

Det er ikke adgang for tillitsvalgte eller ansatte i bydelen å stille spørsmål eller fremme synspunkter i "åpen halvtime" vedrørende saker som angår dem som tillitsvalgt/ansatt.

For øvrig kan ansatte i egenskap av beboer/bruker av bydelens tjenester benytte "åpen halvtime".

Publikum har ikke anledning til å komme med spørsmål og meningsytringer under organets møte for øvrig.

§ 4-4 Forslags- og vedtaksformuleringer i bydelens folkevalgte organer

Forslag til bestemmelse i høringen:

Forslagene skal utformes slik de skal lyde i vedtaks form. Det skal blant legges vekt på følgende hensyn:

- formuleringene må være presise, klare og entydige
- formuleringene må være fullstendige og så langt det er mulig selvforklarende
- alle forslag leveres skriftlig påført forslagsstillerens navn

Høringen

Bydel Sagene foreslår at denne bestemmelsen gjøres gjeldende også for bydelens andre kommunale organer. Videre vises det til at det kan være krevende å gi eksakte og treffende regler for vedtaksformuleringene for svært ulike sakstyper, men bydelen mener at bestemmelsen kan være et utgangspunkt. Bydelen ser også behovet for en samordning av reglene for kommunens folkevalgte organer.

Byrådets vurdering

Byrådet er enig i bydel Sagenes forslag om i reglementet å vise til at kommunelovens saksbehandlingsregler også gjelder for de kommunale rådene. Forslaget endres i tråd med dette. Til Bydel Sagenes henvisning til at vedtaksformuleringer kan være utfordrende, mener byrådet at det må være opp til den enkelte bydel å videreutvikle vedtaksformuleringer tilpasset de aktuelle sakstyper med utgangspunkt i bestemmelsen som er nedfelt i reglementet. Byrådet er enig i at bestemmelsene om vedtaksformuleringer bør være samordnet og vil følge opp dette.

Byrådets endelige forslag til bestemmelse

§ 4-4 Forslags- og vedtaksformuleringer i bydelens folkevalgte- og andre kommunale organer

Forslagene skal utformes slik de skal lyde i vedtaks form. Det skal blant annet legges vekt på følgende hensyn:

- *formuleringene må være presise, klare og entydige*
- *formuleringene må være fullstendige og så langt det er mulig selvforklarende*
- *alle forslag leveres skriftlig påført forslagsstillerens navn.*

§ 4-5 Deltakelse i lukkede møter

Forslag til bestemmelse i høringen

I tillegg til medlemmer kan, etter utvalgets bestemmelse, følgende være tilstede i lukket møte:

- *Varamedlemmer som ikke deltar i møtet i tilfeller hvor det er påregnelig at vedkommende må tre inn i møtet under behandlingen av saken, eller det er påregnelig at vedkommende skal delta ved behandlingen av samme spørsmål i et senere møte.*
- *Møtesekretæren og eventuelt andre fra sekretariatet som har oppgaver knyttet til behandlingen av saken.*
- *Ansatte i bydelsadministrasjonen som har oppgaver knyttet til fremleggelsen/iverksettelsen av saken.*

Høringen og byrådets endelige forslag til bestemmelse

Det er ingen høringsuttalelser til forslag til bestemmelse. Byrådets forslag til bestemmelse er i tråd med forslaget i høringen.

§ 4-6 Innbyggerforslag

Forslag til bestemmelse i høringen

Innbyggerne i bydelen kan fremme forslag som gjelder bydelens virksomhet.

Bydelsutvalget plikter selv å ta stilling til forslaget dersom minst 300 innbyggere i bydelen står bak forslaget. Bydelsutvalget tar selv stilling til om forslaget gjelder bydelens virksomhet.

Bydelsutvalget skal ta stilling til forslaget senest seks måneder etter at det er fremmet. Forslagsstillerne skal informeres om de avgjørelser som treffes, og de tiltak som gjennomføres som følge av forslaget.

I samme valgperioden kan det ikke fremmes forslag dersom dette har:

- a) samme innhold som et tidligere forslag fremmet etter denne bestemmelsen, eller
- b) samme innhold som en sak som er behandlet av bystyret eller bydelsutvalget i løpet av valgperioden.

Bydelsutvalget tar selv stilling til om forslaget omfattes av bokstav a) eller b).

Et forslag som er fremmet etter reglene i denne paragraf, og som blir nedstemt i bydelsutvalget, kan ikke påklages med mindre dette følger av andre regler.

Høringen og byrådets endelige forslag til bestemmelse

Det er ingen høringsuttalelser til forslag til bestemmelse. Byrådets endelige forslag til bestemmelse er i tråd med forslaget i høringen.

Høringsuttalelse angående § 4-3 i gjeldende reglement

Bydel Nordre Aker har følgende merknad: «Bydelsutvalget har merket seg at avsnittet om åpne møter i § 4-3 er fjernet. Bydelsutvalget mener avsnittet bør beholdes i det nye reglementet selv om dette følger av den nye kommuneloven»

Byrådets vurdering

Byrådet er enig med bydel Nordre Aker i at prinsippet om åpne møter er svært viktig. Vurderingen er likevel at å ta en av kommunelovens bestemmelser inn i reglementet vil kunne føre til uklarheter om hva som ellers gjelder. På dette grunnlag ønsker ikke byrådet å gjøre unntak fra prinsippet om generelt å henvise til kommunelovens saksbehandlingsregler i reglementet.

Kapittel 5***Forslag til kapittel 5 i høringen***

Bydelens rapporteringsansvar. Sentrale organers tilsyn og kontroll med bydelen

§ 5-1 Bydelsutvalgets rapporteringsansvar

Bydelsutvalget skal behandle de rapporter om økonomi og tjenesteproduksjon som bystyret bestemmer. I rapportene skal bydelsutvalget gi en beskrivelse av ressursbruk og status for tjenesteproduksjon, samt en vurdering av utviklingen i bydelens ressursbruk og tjenester i forhold til målene og overordnede retningslinjer bystyret har knyttet til sitt budsjettvedtak. Byrådet gir nærmere retningslinjer for frist og innhold i de ulike rapportene

§ 5-2 Byrådets tilsyn

Byrådet ivaretar sitt tilsyn overfor bydelene primært ved gjennomgang av bydelenes årsbudsjett, årsrapporter og øvrige rapporter som bystyret fastsetter. Dersom byrådet gjennom sitt tilsyn konstaterer betydelig avvik mellom utviklingen av ressursbruk, tjenesteproduksjon eller anvendelse av lover og overordnede retningslinjer i forhold til forutsetningene definert av bystyret eller lovgiveren, skal byrådet fremme forslag til iverksettelse av korrektive tiltak/instruksjon av bydelsutvalgene for bystyret.

§ 5-3 Anke over bydelsutvalgets vedtak

1. Bydelsdirektøren plikter å forlange et vedtak brakt inn for bystyret, dersom vedtaket etter direktørens vurdering strider mot lov, forskrift eller kommunens overordnede retningslinjer.

Kravet om å bringe saken inn for bystyret må legges frem i bydelsutvalgets møte, eller varsles i møtet og deretter fremsettes innen en uke.

Kravet fremsettes for byrådet, med kopi til bydelsutvalget. Bydelsutvalget skal uten opphold sende eventuell uttalelse til byrådet.

2. Byrådene eller den vedkommende byråd utpeker, kan i bydelsutvalgets møte forlange et vedtak brakt inn for bystyret.
3. Beslutning om å bringe et vedtak inn for bystyret har oppsettende virkning.
4. Saken bringes uten opphold til bystyret for endelig avgjørelse.

Høringen og byrådets endelige forslag til bestemmelse

Det er ingen høringsuttalelser til forslag til kapittel 5 i høringen. *Byrådets endelige forslag til kapittel 5 med bestemmelser er i tråd med forslaget i høringen.*

Kapittel 6

Ikrafttredelse, opphevelse av eldre bestemmelser

Dette reglementet trer i kraft fra den dato det nye bystyret konstituerer seg etter kommunestyrevalget 2019. Fra samme tidspunkt oppheves Reglement for bydelene vedtatt 15.10.2003 sak 363/03 med senere endringer.

Vurdering av sakens konsekvenser for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Reglement for bydelene får ikke direkte konsekvenser for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Reglementet har imidlertid nye bestemmelser om kommunale råd for personer med funksjonsnedsettelse. Utkastet til reglement har vært på høring til det sentrale Rådet for personer med nedsatt funksjonsevne. Rådet ved arbeidsutvalget vedtok den 28.03.2019 å ta saken til orientering.

Lover og regelverk, tidligere vedtak

Reglement for bydelene ble vedtatt av bystyret den 15.10.2003 sak 363 med senere endringer.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Vedtaket av reglement for bydelene har ingen økonomiske konsekvenser og har heller ikke administrative konsekvenser utover at administrasjonen må forholde seg til endringene i reglementet.

Byrådet innstiller til bystyret å fatte følgende vedtak:

Reglement for bydelene

Vedtatt i medhold av kommuneloven § 5-13

Kapittel 1

Formål og virkeområde

§ 1-1 Formål og virkeområde

Formålet med dette reglementet er å forankre bydelene i kommunens styringssystem, fastsette hvilke kommunale oppgaver bydelene i hovedsak er tillagt ansvaret for og angi saksbehandlingsregler.

Bydelsadministrasjonen med bydelsdirektøren som øverste leder er underlagt både byrådet og bydelsutvalget.

Reglementets kapittel 2 omhandler bydelenes folkevalgte organer, andre kommunale organer, kontaktordninger og administrasjon. Kapittel 3 fastsetter bydelenes ansvarsområde. I kapittel 4 fremgår saksbehandlingsreglene for folkevalgte organer, andre kommunale organer og kontaktordninger. Kapittel 5 fastsetter tilsyns-, kontroll- og ankeordninger overfor bydelene fra kommunen sentralt.

Kapittel 2

Bydelens folkevalgte organer, andre kommunale organer, kontaktordninger og administrasjon.

§ 2-1 Virkeområde

Kapittel 2 fastsetter bydelens folkevalgte organer, andre kommunale organer, kontaktordninger og administrasjon;

- obligatoriske og valgfrie folkevalgte organer (§§ 2-2 – 2-5)
- andre kommunale organer (råd) og kontaktordninger (§ 2-6)
- bydelsadministrasjonen med bydelsdirektøren som øverste leder (§ 2-7).

§ 2-2 Bydelsutvalg

Bydelsutvalgene er hjemlet i kommuneloven § 5-7 første ledd, jf. § 5-1 andre ledd bokstav d.

I hver bydel skal det være et bydelsutvalg bestående av 15 medlemmer med varamedlemmer. Hver liste skal så vidt mulig tildeles så mange vararepresentanter som den får representanter, med tillegg av tre, jf. valgloven § 11-12 punkt 3.

Medlemmene til bydelsutvalget skal velges av innbyggerne i vedkommende bydel (direkte valg).

Bydelsutvalget velger selv leder og nestleder av bydelsutvalget.

Valgbarhet til bydelsutvalget skal i medhold av forskrift om direkte valg til kommunedelsutvalg § 2 nr. 2, begrenses til å omfatte de som er bosatt i vedkommende bydel.

Kommuneloven § 7-9. Uttreden og fritak gjelder for bydelsutvalgene.

§ 2-3 Arbeidsutvalg

Arbeidsutvalgene er hjemlet i kommuneloven § 5-7 tredje ledd, jf. § 5-1 andre ledd bokstav e.

Hvert bydelsutvalg skal opprette et arbeidsutvalg, som skal bestå av 5 medlemmer med varamedlemmer. Arbeidsutvalget velges blant bydelsutvalgets medlemmer og ledes av bydelsutvalgets leder. Arbeidsutvalget skal bestå av både flertalls- og mindretallskonstellasjonen i bydelsutvalget. En representant fra hver av de partigruppene som ikke blir innvalgt, kan møte som observatør. Arbeidsutvalget kan gi observatør talerett.

Bydelsutvalget fastsetter selv hvilke oppgaver arbeidsutvalget skal ha.

Bydelsutvalget kan gi arbeidsutvalget myndighet til å treffe vedtak i saker som ikke har prinsipiell betydning.

§ 2-4 Komiteer

Komiteene er hjemlet i kommuneloven § 5-7 tredje ledd, jf. § 5-1 andre ledd bokstav e.

Bydelsutvalget kan opprette og velge komiteer som saksforberedende organer for bydelsutvalget. Medlemmer til komiteer skal velges blant bydelsutvalgets medlemmer og personer som er valgbare til bydelsutvalget.

Bydelsutvalget kan delegere sin kompetanse til å avgi høringsuttalelser til komiteer.

Avgjørelsesmyndighet som ikke gjelder enkeltvedtak eller forskrift, og som ikke binder kommunen privatrettslig, kan delegeres til komiteer. Komiteer kan delegeres fullmakt til å

tildele midler, priser og lignende i henhold til kriterier vedtatt av bydelsutvalget. Komiteer kan ikke ta avgjørelser med prinsipiell betydning.

Komiteer kan ikke uten bydelsutvalgets samtykke pålegge administrasjonen ressurskrevende utredningsarbeid.

§ 2-5 Tilsynsutvalg

Tilsynsutvalg er hjemlet i kommuneloven § 5-7 tredje ledd, jf. § 5-1 andre ledd bokstav e.

1. Tilsynsutvalg for institusjoner mv.

I bydeler hvor det er institusjoner som nevnt nedenfor, skal bydelsutvalget opprette og velge ett eller flere tilsynsutvalg mv., avhengig av antall institusjoner. Utvalget skal bestå av totalt tre medlemmer og varamedlemmer.

Institusjoner som skal stå under folkevalgt tilsyn er sykehjem og institusjoner med heldøgns omsorg og pleie, dagsenter for utviklingshemmede og avlastningsboliger.

Styremedlemmer og ansatte i kommunale institusjoner eller hos ikke-kommunale tjenesteytende leverandører, kan ikke samtidig være medlem eller varamedlem i tilsynsutvalg for samme institusjon.

De lokale eldrerådene eller rådene for personer med funksjonsnedsettelse skal være representert med ett *felles* medlem i de enkelte utvalg, dersom de lokale rådene ønsker dette.

2. Tilsynsutvalg for hjemmetjenester

Bydelsutvalget skal opprette og velge et tilsynsutvalg for hjemmetjenester. Tilsynsutvalget skal bestå av totalt tre medlemmer og varamedlemmer.

Tilsynet er et frivillig tilbud til brukerne. Det er opp til hver enkelt bruker, eventuelt i samråd med pårørende eller verge å ta kontakt med utvalget. Bruker avgjør om kommunikasjonen skal foregå i form av hjemmebesøk eller gjennom skriftlig eller muntlig kommunikasjon.

Ansatte i vedkommende bydel eller hos ikke-kommunale tjenesteytende leverandører, kan ikke være medlem eller varamedlem av tilsynsutvalg.

Bydelsutvalget kan invitere det lokale eldrerådet eller rådene for personer med nedsatt funksjonsevne til å foreslå en kandidat til tilsynsutvalget.

3. Alle tilsynsutvalg skal rapportere til bydelsutvalget.

4. Tilsynsutvalg kan ikke delegeres avgjørelsesmyndighet.

§ 2-6 Bydelens andre kommunale organer (råd) og kontaktordninger

1. Lokalt eldreråd

I hver bydel skal det være et lokalt eldreråd som rådgivende organ for bydelsutvalget, jf. kommuneloven § 5-12 med forskrift og kommuneloven § 5-2 andre ledd bokstav e. Bydelsutvalget velger rådet.

2. Lokalt råd for personer med funksjonsnedsettelse

I hver bydel skal det være et lokalt råd for personer med funksjonsnedsettelse som rådgivende organ for bydelsutvalget, jf. kommuneloven § 5-12 med forskrift og kommuneloven § 5-2 andre ledd bokstav e. Bydelsutvalget velger rådet.

3. Lokalt ungdomsråd

I hver bydel skal det være et ungdomsråd, som rådgivende organ for bydelsutvalget, jf. kommuneloven § 5-12 med forskrift og kommuneloven § 5-2 andre ledd bokstav e. Bydelsutvalget velger rådet.

4. Andre kontaktordninger

Bydelsutvalget kan i samarbeid med bydelens innbyggere, brukere, grupper og organisasjoner mv. etablere faste eller midlertidige ordninger for kontakt, samarbeid, høringer eller annen dialog med bydelens brukere og innbyggere.

§ 2-7 Bydelsdirektøren. Bydelsadministrasjonen

Hver bydel har en bydelsdirektør og en bydelsadministrasjon.

Bydelsdirektøren er bydelens øverste administrative leder og overordnet bydelsadministrasjonen med tjenestesteder.

Bydelsdirektøren ansettes av byrådet, som har arbeidsgiveransvaret for bydelsdirektøren.

Bydelsadministrasjonen er bydelsutvalgets sekretariat. Bydelsdirektøren skal møte i bydelsutvalgets møter.

Bydelsadministrasjonen har avgjørelsesmyndighet når slik myndighet er tildelt fra bystyret, eller delegert fra byrådet/den enkelte byråd eller bydelsutvalget.

Tildeling/delegasjon av myndighet til bydelsadministrasjonen skjer til bydelsdirektøren, med mindre annet er særskilt bestemt. Bydelsdirektøren kan delegere videre internt i administrasjonen.

Bydelsdirektøren skal utnevne *én* leder av barnevernadministrasjonen i bydelen.

Kapittel 3

Bydelens oppgaver og myndighetsområde

§ 3-1 Virkeområde

§ 3-2 gir en oversikt over bydelens hovedansvarsområde.

I §§ 3-3 og 3-4 fordeles oppgaver og myndighetsområde mellom bydelsutvalget og bydelsadministrasjonen v/ bydelsdirektør.

3-2 Bydelens oppgaver og myndighetsområder

Bydelenes oppgaver og myndighetsutøvelse er knyttet til følgende områder:

1. lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen av 18.12. 2009 nr. 131
2. lov om kommunale helse- og omsorgstjenester av 24.06.2011 nr. 30
3. lov om barneverntjenester av 17.07.1992 nr. 100
4. lov om folkehelsearbeid av 24.06.2011 nr. 29

5. lov om barnehager av 17.06.2005 nr. 64
6. lov om introduksjonsordning og norsk opplæring for nyankomne innvandrere av 04.07.2003 nr. 80
7. lov om strålevern og bruk av stråling av 12.05.2000 nr. 36
8. lov om pasient- og brukerrettigheter av 02.07.1999 nr. 63
9. lov om vern mot smittsomme sykdommer av 05.08.1994 nr. 55
10. lov om vern mot tobakkskader av 09.03.1973 nr. 14
11. andre lover som pålegger kommunen oppgaver, og hvor bydelen er delegert myndighet
12. kommunale forskrifter der bystyret har delegert myndighet til bydelen
13. kommunale oppgaver vedtatt av bystyret, og hvor bydelen er tillagt ansvar.

§ 3-3 Bydelsutvalgets oppgaver og myndighetsområde

1. Bydelsutvalget har ansvar for planlegging og oppfølging innenfor de arbeidsområder som er nevnt i § 3-2.
2. Bydelsutvalget har avgjørelsesmyndighet i saker som er tillagt det av bystyret.
3. Bydelsutvalget har ansvaret for å vedta budsjett og regnskap for bydelen.

Bydelsutvalget skal vedta et budsjett innenfor de rammer, retningslinjer og frister som bystyret fastsetter i sitt budsjettvedtak, herunder økonomireglementet og budsjettfullmaktene.

Bydelsutvalget skal behandle bydelens regnskap med den spesifikasjon som ble brukt under bydelsutvalgets behandling av det aktuelle årsbudsjettet, med direktørens kommentarer.

4. Bydelsutvalget er den øverste myndighet i bydelen, og utvalgets leder eller 1/3 av medlemmene i utvalget kan forlange enhver sak under bydelens virksomhetsområde lagt fram for bydelsutvalget til avgjørelse. Dette gjelder ikke når annen myndighetsfordeling følger av lov, enkeltvedtak gjeldende for bestemte enkeltpersoner, dette reglementets § 3-4 andre ledd, eller andre vedtak fattet av bystyret.
5. Bydelsutvalget har ansvar for å føre tilsyn med bydelens virksomhet. Tilsynet ivaretas primært gjennom ordinær budsjettoppfølging, gjennomgang av tertialrapporter, årsmeldinger og øvrige meldinger som bystyret fastsetter, samt rapporteringsordninger som bydelen selv fastsetter.

Utvalgets leder eller 1/3 av medlemmene i utvalget kan forlange enhver sak under bydelens virksomhetsområde lagt fram for bydelsutvalget til orientering, med de begrensninger som følger av lovbestemt taushetsplikt, øvrige bestemmelser i dette reglement, eller andre vedtak fattet av bystyret.

6. Bydelsutvalget skal avgi uttalelser i saker som forelegges det.
7. Bydelsutvalget skal avgi innstillinger eller fremsette forslag til byrådet og bystyret i saker som skal avgjøres av sentralt organ.
8. Bydelsutvalget kan pålegge administrasjonen å utrede saker innenfor bydelsutvalgets myndighetsområde, jf. reglementet § 3-3.
9. Bydelsutvalget skal ha rett til innsyn i alle kontrakter, avtaler mv. i den utstrekning organet selv mener dette er nødvendig for å ivareta tilsynsansvaret. Innsyn kan kreves

av et enkelt medlem og den etterspurte informasjon skal gis til hele utvalget, om nødvendig unntatt offentlighet og underlagt taushetsplikt.

§ 3-4 Bydelsadministrasjonens oppgaver og myndighetsområde

Bydelsadministrasjonen delegeres, på byrådets og den enkelte byråds vegne, myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker som ikke er av prinsipiell betydning og som faller inn under § 3-2, med de unntak som følger av denne bestemmelsens annet ledd. Delegasjon til bydelsadministrasjonen går til bydelsdirektøren som kan delegere videre.

Bydelsadministrasjonen tildeles myndighet til å treffe avgjørelser i enkeltsaker etter § 3-2 nr. 1. Myndighet til å fatte vedtak etter § 3-2 nr. 2, for så vidt det gjelder loven § 9-7 andre ledd (bruk av tvang overfor enkelte utviklingshemmede) tildeles den som har det overordnede faglige ansvaret for tjenesten. Leder av barnevernadministrasjonen i bydelen, jf. § 2-7 syvende ledd, tildeles myndighet til å treffe avgjørelser i enkeltsaker etter § 3-2 nr. 3. Byrådet ved vedkommende fagbyråd utøver tilsyn og kan gi veiledende retningslinjer for utøving av myndigheten etter dette ledd.

Utenfor de områder som er nevnt i § 3-2, skal bydelsadministrasjonen forelegge saker som innebærer politiske avveininger for bydelsutvalget, eller det politiske organ bydelsutvalget har bestemt.

Bydelsdirektøren har ansvar for å føre tilsyn med virksomheten i bydelen.

Kapittel 4

Saksbehandlingsregler for bydelsutvalget, andre folkevalgte organer, bydelens kommunale organer (råd) og kontaktordninger

§ 4-1 Virkeområde

Disse bestemmelsene får anvendelse på all møtevirksomhet i bydelens folkevalgte organer, bydelens andre kommunale organer (råd), og etablerte kontaktordninger, jf. §§ 2-2 til 2-6.

§ 4-2 Lovpålagte saksbehandlingsregler

Saksbehandlingsreglene i kommuneloven kapittel 11 gjelder for bydelens folkevalgte organer og andre kommunale organer, med unntak av § 11-7 Fjernmøter og § 11-8 Hastesaker første ledd. For kontaktordninger gjelder reglene så langt de passer.

§ 4-3 Åpen halvtime

Møte i bydelsutvalg og komiteer i bydelen starter med "åpen halvtime", der publikum gis anledning til å stille spørsmål og fremme synspunkter til organet uten debatt.

Det er ikke adgang for tillitsvalgte eller ansatte i bydelen å stille spørsmål eller fremme synspunkter i "åpen halvtime" vedrørende saker som angår dem som tillitsvalgt/ansatt.

For øvrig kan ansatte i egenskap av beboer/bruker av bydelens tjenester benytte "åpen halvtime".

Publikum har ikke anledning til å komme med spørsmål og meningsyttringer under organets møte for øvrig.

§ 4-4 Forslags- og vedtaksformuleringer i bydelens folkevalgte- og andre kommunale organer

Forslagene skal utformes slik de skal lyde i vedtaks form. Det skal blant legges vekt på følgende hensyn:

- formuleringene må være presise, klare og entydige
- formuleringene må være fullstendige og så langt det er mulig selvforklarende
- alle forslag leveres skriftlig påført forslagsstillerens navn.

§ 4-5 Deltakelse i lukkede møter

I tillegg til medlemmer kan, etter utvalgets bestemmelse, følgende være tilstede i lukket møte:

- Varamedlemmer som ikke deltar i møtet i tilfeller hvor det er påregnelig at vedkommende må tre inn i møtet under behandlingen av saken, eller det er påregnelig at vedkommende skal delta ved behandlingen av samme spørsmål i et senere møte.
- Møtesekretæren og eventuelt andre fra sekretariatet som har oppgaver knyttet til behandlingen av saken.
- Ansatte i bydelsadministrasjonen som har oppgaver knyttet til fremleggelsen/iverksettelsen av saken.

4-6 Innbyggerforslag

Innbyggerne i bydelen kan fremme forslag som gjelder bydelens virksomhet. Bydelsutvalget plikter selv å ta stilling til forslaget dersom minst 300 innbyggere i bydelen står bak forslaget. Bydelsutvalget tar selv stilling til om forslaget gjelder bydelens virksomhet.

Bydelsutvalget skal ta stilling til forslaget senest seks måneder etter at det er fremmet. Forslagsstillerne skal informeres om de avgjørelser som treffes, og de tiltak som gjennomføres som følge av forslaget.

I samme valgperioden kan det ikke fremmes forslag dersom dette har:

- a) samme innhold som et tidligere forslag fremmet etter denne bestemmelsen, eller
- b) samme innhold som en sak som er behandlet av bystyret eller bydelsutvalget i løpet av valgperioden.

Bydelsutvalget tar selv stilling til om forslaget omfattes av bokstav a) eller b).

Et forslag som er fremmet etter reglene i denne paragraf, og som blir nedstemt i bydelsutvalget, kan ikke påklages med mindre dette følger av andre regler.

Kapittel 5

Bydelens rapporteringsansvar. Sentrale organers tilsyn og kontroll med bydelen

§ 5-1 Bydelsutvalgets rapporteringsansvar

Bydelsutvalget skal behandle de rapporter om økonomi og tjenesteproduksjon som bystyret bestemmer. I rapportene skal bydelsutvalget gi en beskrivelse av ressursbruk og status for tjenesteproduksjon, samt en vurdering av utviklingen i bydelens ressursbruk og tjenester i

forhold til målene og overordnede retningslinjer bystyret har knyttet til sitt budsjettvedtak. Byrådet gir nærmere retningslinjer for frist og innhold i de ulike rapportene

§ 5-2 Byrådets tilsyn

Byrådet ivaretar sitt tilsyn overfor bydelene primært ved gjennomgang av bydelenes årsbudsjett, årsrapporter og øvrige rapporter som bystyret fastsetter. Dersom byrådet gjennom sitt tilsyn konstaterer betydelig avvik mellom utviklingen av ressursbruk, tjenesteproduksjon eller anvendelse av lover og overordnede retningslinjer i forhold til forutsetningene definert av bystyret eller lovgiveren, skal byrådet fremme forslag til iverksettelse av korrektive tiltak/instruksjon av bydelsutvalgene for bystyret.

§ 5-3 Anke over bydelsutvalgets vedtak

1. Bydelsdirektøren plikter å forlange et vedtak brakt inn for bystyret, dersom vedtaket etter direktørens vurdering strider mot lov, forskrift eller kommunens overordnede retningslinjer.

Kravet om å bringe saken inn for bystyret må legges frem i bydelsutvalgets møte, eller varsles i møtet og deretter fremsettes innen en uke.

Kravet fremsettes for byrådet, med kopi til bydelsutvalget. Bydelsutvalget skal uten opphold sende eventuell uttalelse til byrådet.

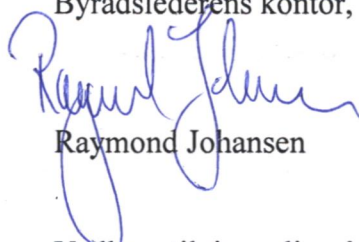
2. Byrådene eller den vedkommende byråd utpeker, kan i bydelsutvalgets møte forlange et vedtak brakt inn for bystyret.
3. Beslutning om å bringe et vedtak inn for bystyret har oppsettende virkning.
4. Saken bringes uten opphold til bystyret for endelig avgjørelse.

Kapittel 6

Ikrafttredelse, opphevelse av eldre bestemmelser

Dette reglementet trer i kraft fra den dato det nye bystyret konstituerer seg etter kommunestyrevalget 2019. Fra samme tidspunkt oppheves Reglement for bydelene vedtatt 15.10.2003 sak 363/03 med senere endringer.

Byrådslederens kontor, den **23 MAI 2019**

Raymond Johansen

Vedlegg tilgjengelig på Internett:

1. Høringsuttalelse fra bydelsutvalget i Bydel Alna.
2. Høringsuttalelse fra bydelsutvalget i Bydel Bjerke

3. Høringsuttalelse fra bydelsutvalget i Bydel Frogner
4. Høringsuttalelse fra bydelsutvalget i Bydel Gamle Oslo
5. Høringsuttalelse fra bydelsutvalget i Bydel Grorud
6. Høringsuttalelse fra bydelsutvalget i Bydel Grünerløkka
7. Høringsuttalelse fra bydelsutvalget i Bydel Nordre Aker
8. Høringsuttalelse fra bydelsutvalget i Bydel Nordstrand
9. Høringsuttalelse fra bydelsutvalget i Bydel Sagene
10. Høringsuttalelse fra bydelsutvalget i Bydel St. Hanshaugen
11. Høringsuttalelse fra bydelsutvalget i Bydel Stovner
12. Høringsuttalelse fra bydelsutvalget i Bydel Søndre Nordstrand
13. Høringsuttalelse fra bydelsutvalget i Bydel Ullern
14. Høringsuttalelse fra bydelsutvalget i Bydel Vestre Aker
15. Høringsuttalelse fra bydelsutvalget i Bydel Østensjø
16. Høringsuttalelse fra Barne- og ungdomsrådet i Bydel Sagene
17. Høringsuttalelse fra Det sentrale eldreråd
18. Høringsuttalelse fra Eldrerådet i Bydel Sagene
19. Høringsuttalelse fra Rådet for funksjonshemmede i Bydel Sagene
20. Høringsuttalelse fra Rådet for funksjonshemmede i Vestre Aker Bydel
21. Høringsuttalelse fra Rådet for personer med nedsatt funksjonsevne
22. Høringsuttalelse fra Vestre Aker Seniorråd
23. Reglementsspeil for Reglement for bydelene
24. Utkast til Reglement for bydelene med merknader

Vedlegg ikke tilgjengelig på Internett: Ingen